

Szerkesztősegi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitza Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 63. szám.

Szerda, március 18.

Rombolás.

Nagybecskerek, március 18.

Forgolódik, csavarodik az ellenzék, hogy kijuthasson a zsákutcából, melybe megdondolatlannal belement. Határozati javaslatok helyett legjobban szeretné azt az egyetlen határozatot hozni, hogy beszünteti az obstrukciót. De ebben megakadályozza az alszemérem, azt hiszi, tekintélyének tartozik vele, hogy tovább maradjon hibájában, jöjjön bár, aminek jönni kell. De tekintélye most homlokegyenest ellenkezik a közérdekkel és ennek az érdeknek most sokkal több igénye van a megvédésre, mint az ellenzék tekintélyének.

A szélbali urak a néppárttal egyesülve mentek bele ebbe a rájuk nézve teljesen kilátástalan harcba. A néppárt úgy látszik már mérsékelni akarja működését, hogy aztán teljesen beszüntesse.

A közjogi ellenzék mesterkélten háborúval folytatja az üres szócsinálást. Komoly okokat nem volt képes felhozni a végső segédeszköznek megpróbálja a szabadelvű párt táborában a vizsalyt lángra lobbantani. De megkapta Bolgár képviselőtől a kellő visszautasítást, aki kifejtette, hogy a szabadelvű párt teljesen egyetértően jár el a volt nemzeti párttal a magyar véderő ügyében, hogy közösen reményli a nemzeti kívánalmak megvalósítását.

Ez mutatja, mily rossz uton jár, mily reménytelen az ellenzék kritikája. A végsőig menő taktikát, minő az obstrukció párt, mely maga elismeri, hogy a kormány részéről nem kell tartania erőszakától, csak akkor alkalmazhatja, ha azt a jogos hitet ápolja, hogy maga veszi át a kormányügyeket. Hízeleghet magának csak egy

percig is a 48-as ellenzék, hogy szövetségével, a néppárttal együttesen kormányképes lesz.

A két akadályt, a szabadelvűség ve szélyeztetését a néppárt által és az 1867-es alap veszélyeztetését a 48-as ellenzék által, szerencsénkre nem lehet elhárítani. Nincs többség, mely ehhez odaadná magát, melyet egyáltalán csak erre a célra új választások által találni lehetne.

Az ellenzék tehát pro nihilo küzd; és ami még fontosabb, tekintélyét ezuttal oly teljesen aláasta, hogy akkor is minden suly nélkül lesz, mikor a kiegyezési javaslatok tárgyalására kerül a sor.

Igy ártottak önmaguknak s megszerzték a képesítést, hogy a közeljövőben az ország érdekeinek még többet ártsanak. Tehát egyrészt nem lehet őket komolyan venni, másrészt pedig csak a legösszintébb részvétellel lehetünk irántuk.

Az állampénztárak 1902-ben.

Budapest, március 17.

A pénzügyminiszterium közzétette az állampénztárak kezelési eredményét az 1902. év IV. negyedéről s miután a korábbi negyedek eredményeit annak idején szintén közzétették, itélelt alkothatunk immár az egészről. Ha az utolsó negyed adatait csak futólag tekinthetjük is, egyes bevételi többleteknek rögtön fel kell tűnniök, nevezetesen az egyenes adóknál és az államvasutak bevételeinél oly tetemes az emelkedés, hogy lehetetlen nem látni. A bevételi többlet e két tételnél valószínűleg a jó aratás eredménye és valamivel többre rúgnak a 10'8 millió koronánál. Egyenes adóknál 5.113.198'10 koronával több folyt be. Ez a nagy összeg igen hízog bizonyítvány a pénzügyminiszter engedékenysége mellett. Miután adót nem igen szoktunk előre fizetni, a bevételi többletet oly hátralékok befizetésére kell vissza-

vezetnünk, melyek csak úgy keletkezhetnek, hogy a végrehajtó közegeket lehetőleg kiméletes eljárásra utasították. Az államvasutaknál a bevételi többlet bizonynyal tulnyomó részben a szállítványok szaporodásától ered s ez arra enged következtetni, hogy gabonaművekben a forgalom sokkal nagyobb volt, mint a budapesti árutözsde forgalmi adataiból kiszámítani lehet. A külföld, ugy látszik, sokat vett az állomásokon s közvetlen szállított, amit nem is kell nagyon sajnálni, feltéve, hogy az árak megfelelőek voltak, dacára annak, hogy a gazdáknak is érdekükben van, hogy legalább az ország központján legyen egy felvételre képes kereskedelem, mert nem mindig fordul elő, hogy a külföld közvetlenül felkeres bennünket, mely esetben a hazai kereskedelemre az a nem éppen könnyű feladat hárul, hogy új eladási területeket kell felkeresnie.

Egyebekben kevés megjegyzésre méltó nyujt a negyedévi kimutatás. A kiadások 24.643.104'77 koronával emelkedtek és a mérleget az előző év megfelelő időszakának mérlegével szemben 8 millió koronával tették rosszabbá, miután a bevételek többlete csak 16.595.160'38 koronát tett. A kiadások többletét előre lehetett látni, mert hisz a törvényhozás megszavazta azokat. A negyedévi zárlat, mint ilyen, csak másodsorban érdekelhet; első sorban azt akarjuk tudni, milyen az egész esztendő az államháztartásra nézve és itt az az eredmény, hogy az egész év mérlege 17.658 millió koronával kedvezőbb az 1901. év mérlegénél. Az összes bevételek ugyanis 25.297.887'54 korona többletet mutatnak, míg az összes kiadások csak 7.639.883'37 koronával emelkedtek.

Rendkívül örvendetes, hogy a budget terjeszkedő ereje nem engedett egészen, amennyiben a kiadások folytonos emelése mellett a bevételek lépést tartanak, úgy, hogy az államháztartás rendje nem forog veszedelemben. Nem csekély részben Lukács László pénzügyminiszter és az ő kiváló és lelkiismeretes munkatársakból álló törzskarának az érdeme ez, kik a kedélyes avitikus szellemet számkivetették és mintaszerű rendet hoztak a pénzügyi kormányzásba.

L. L.

A „TORONTÁL” tárcája.

Nyaralás.

I.

Georges Mautier ur szerény állású, sőt eléggé értéktelen tisztviselő a külügyi miniszterium segédhivatalában. Annyi a fizetése, hogy abból külvárosi mellék-utcában vehet csak lakást s olyan rosszakarója nem akadhat, aki rá merné fogni, hogy Mautier ur jövedelméből fényűzésre is telik. O maga is, Mautierné asszony is, nagyon igénytelenek — az esztendő tíz hónapjában. De sajátságos, hogy mikor az első komolyan meleg nap kezd égetni július elején az utcát: egyszerre mindkettejüknek vágyakozóan beteg rohamai támadnak, hogy ott kellene hagyni Páriszt. A helyzet tisztázása végett, meg az igazság miatt is meg kell mondani, hogy a vagy tulajdonképp nem is a lelkiükből folyik: egyszerűen naiv kis hiúság. A külügyi miniszteriumi tisztviselő ur két szobáskája ugyanis olyan házban van, amelynek egyszerűbb iparosok a lakói, s így Mautierné képviselik a bérkasznányában a legfelsőbb szellemi arisztokráciát. Legalább ők ezt hiszik magukról. Rettenetesnek látszik tehát, hogy azok, akik egész esztendőben ragyogó csillagai az öt aprólakásos emeleteknek, nyáron is itt olvadjanak Párisban. Ez a kis hiúság ösztönzi őket, mert egyébként soha eszükre nem jutna, hogy júliusban meg augusztusban Páris nem mondható nagy fantáziával sem hűtökemencének.

Tíz esztendő óta viselik azokat az ismeretes rózsaláncokat, tíz év óta laknak a Bafé-utcában és ez alatt az idő alatt minden július elején, átlag szóra, ez a párbeszéd szokott lefolyni a házastársak között:

- Georges, meleg van.
- Érzem.
- Georges, nagyon meleg van.
- No, nem kell elolvadni.
- Ez a feleleted?

— Nem mondhatom, hogy lefagy a fülem. Néhány szemvillogás után az asszony újból kezdi:

— És?
És minden valószínűség szerint ilyen hőség lesz még teljes két hónapig.
— Neked persze erre semmi megjegyzésed sincs.

— Legfellebb az, hogy jó volna valahová faluhelyre menni üdülni.

Tíz esztendő óta következnek erre az obligát mosolygós és simogató asszonyi tekintetek.

— Lásd, édes Georges, kellene valamit tennünk, mert ezt így követeli meg állásodnak a díszé.

A férfi lelkeben ez az édes mondat keserű gondolatot keit.

— Ugyan az isten áldjon meg, hagyj békében állásomnak ezernégyszáz frankkal bélelt díszével.

Az asszony nézése olyanná válik, amit a kiváló novellisták: epedőnek irnak, időtlen idők óta:

— De a háziak? Mi lesz a tekintélyből?

... Megvan. Az asszonynak sikerült rátaposnia a legérzékenyebb pontra.

És elméláznak órák hosszat a tekintélyről. Am ennél az elmélázásnál sohasem jutnak tovább, mert a tíz év alatt valahányszor a végére értek, egyszersemind mindig vége volt a nyárnak is.

Tavaly azonban a legelső meleg napon diadalmas tekintettel fogadta a hivatalból hazatérő férjét Mautierné asszony:

— Meg van!

— Micsoda?

— Remek ötletem van.

A férj szeliden, majdnem szerényen elmosolyodott:

— No már erre magam is kíváncsi vagyok.

— De igérd meg azt, hogy nagyon figyelj, mert látom, hogy majd elalszol, meg, hogy komolyan és alaposan mérlegeled majd a tervemet.

— Igérem. Csupa figyelem, alaposág és komolyság leszek.

Az asszony akadémiushoz méltó tekintettel kezdte:

— Tehát: meg van oldva a nyaralás kérdése. Csak türelem, ne zavarj. Sőt olesón, hihetetlenül olesón meg van oldva. Felelj a kérdésemre: nyáron, ugy-e, ugys vendéglőből hozatjuk az ételt?

— Nem értem... Mi köze ennek a nyaraláshoz...

— A kérdésemre felelj!

— Nos hát, igen, vendéglőből.

— Már most összehuzzuk magunkat Páris egész más részében, a Szajna másik partján egy nagyon szerény kis hónapos szobában, fizetünk érte husz frankot, de itt a házban mindenki azt fogja binni, hogy faluhelyen nyaralunk az alatt a hónap alatt. Vagy mit: faluhelyen, — fűrdőben! Értesz?

A férj arcán ugrált a meglepődő meglepődés:

— Zseniális ötlet!

Az asszony még diadalmasan hozzátette:

— És meg fog pukkadni a harmadik emeleten a Paillat asztalosnak a felesége...

II.

Négy héttel később, egy negyedik emeleti lehetetlenül kis szobában, amelynek minden egyes butoradarbját nyugodt lélekkel muzeumba lehetne küldeni.

Estefelé. A hőség még mindig nem hagy alább.

Mautier: Nem bírom tovább.

Mautierné: Én sem.

Mautier: Hány nap még?

Mautierné: Kettő.

Mautier: Rettenetes negyvennyolc óra lesz.

Rettenetes. A derekam letörök. Teljes 28 napja nem aludtam ki magam ebben az ágyak nevezett szűk kintpadon.

Mautierné: És én? Te legalább napközben a hivatalban voltál. De mit szóljak én. Egész nap ebben a fegyházi cellánál is kisebb „szobában”.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 10 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Tanácsülés.** Tegnap délután 3 órakor a városházán dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tanácsülés volt, a melyen jelen voltak: Strósz Béla városi főjegyző, dr. Végh Lajos főügyész, Pánics Dániel és Halmos József tanácsosok, Hausladen Mátyás főszámvivő és Mattanovich György jegyző. A tanácsülésben hozott fontosabb határozatokat hireink sorában közöljük.

— **A megyés püspök pásztorlevele.** Desseffy Sándor esanádi püspök IV. számú főpásztori körlevelében első helyen közli a pápának február 20-án mondott allokúcióját. Több, az egyházi belső ügyekre vonatkozó pápai dekretum közlése után reprodukálja a közigazgatási bíróságnak azt az ítéletét, mely szerint a papság adójának kiszámításánál a szentmiséalapítványi tőkekaput után kivett adó is beszámítandó. Ajánlja a püspök az ifjúsági római zarándoklatot. Végül személyi változásokat közöl.

Itt említtük meg, hogy a püspök ma ünnepelte nevenapját Abbáziában, amely alkalmából Wittenberger Antal kanonok és Blaskovics Ferenc apát, orsz. képviselő a püspök üdvözlésére Abbáziába utaztak. A székeskáptalan, a központi papság és a püspök nagyszámú tisztelői, részint táviratban, részint pedig levélben üdvözölték a szeretett egyházfejedelmet.

— **A nőegylet ülése.** A jótékony nőegylet választmányja f. hó 14-én ülést tartott. Ott voltak: dr. Dellimanics Lajosné főispánné elnök, Beller Istvánné, dr. Demkó Pálné, Kokits Sándorné, Napholcz Ágostonné és dr. Weiterschan Józsefné. A szegények között 362 koronát osztottak ki s elhatározták, hogy az évszázó közgyűlést f. évi április hó 25-én fogják megtartani. A február hó 24-én történt humoros estély alkalmából jegyzőkönyvi közönetet szabtak: Fischer Rózsika kisasszonynak, a „Zenekedvelők egyesületé”-nek, a „Harmónia férdfalokör”-nek, Old Sami Trotter, Toliveth Oszkár, Kovács Ignác, Semsey Gyula és Bakalovich Plátó uraknak s a pénztárnál működő Kokits Sándorné és Stagelschmidt Jánosné urnóknak.

— **Kinevezés.** A m. kir. kereskedelmi miniszter Horváth Mihály, zombolyai m. kir. posta- és táviratfőosztály felügyelővé nevezte ki.

Mautier: . . . És harmincöt frankot kértek el érte egy hónapra. Harmincöt frankot! Levegője annyi sincs, amennyi egy két esztendő gyermekének elég . . . És folyton folyvást attól félni, remegni, hogy meglát bennünket valamelyik ismerős abból a Bafé-utcai házból. Arról nem is beszéltek, hogy éppen két óra járás ide a hivatalom . . .

Mautierné: Édes Georges, most már törődjünk bele, már csak két nap van a hónapból hátra:

Mautier: Szép vigasz.

Mautierné: De a célunkat mégis elértük.

Mautier: Igaz, de én megfogtam két kilóval.

Mautierné: Én többel is.

Mautier: Aztán majd mit mondasz, ha a háziak kérdik miért ily rossz a színünk?

Mautierné: Hogy hidegvizkurát használtunk.

Mautier: És attól vagyunk talán ily gyalázatos állapotban?

Mautierné: Persze, attól megfog az ember.

Értetek is azok ügyesimhez . . .

Mautier: No, ez a nyaralás tíz évet elvett az életből.

III.

Pailat asztalosnak a felesége kíváncsian kérdezte:

— Mondja, Mautierné asszony, sokat gyalogoltak, hogy így megfogytak?

— O, de mennyit! Gyönyörű, remek, igazán remek erdős az a vidék. Életemnek a legszebb ideje lesz ez a hónap. És micsoda kényelmes lakásunk volt! Csupa virág, csupa illat, parkra nézett az erkély. Párisi szállodában elkérnének az oly széles hatoru, hatalmas termekért naponta 40 frankot. Soha, soha el nem feledek ezt az édes nyarat. Lehetetlen volt tovább maradnunk, mert a férjemnek csak egy hónapi szabadságot adott a miniszter: nem tudja őt nélkülözni . . . Istenem, micsoda nyaralás volt ez! . . . Alig várom a jövő évi nyarat. Két hónapra megyünk el . . .

Leon Xanrof.

— **Uj anyakönyvvezető.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Torontálvármegyében a szerbíttebi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé Mold Béla segédjegyzőt nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **A bégaszentgyörgyi róm. kath. hitközség gyűlése.** Bégaszentgyörgyről írják lapunknak: A bégaszentgyörgyi róm. kath. hitközség március 15-ikén hitközségi népgyűlést tartott, melyen a hitközségi járulékok eddigi igazságtalan kivétési módjának a megváltoztatását határozta el. Alóit pedig az a kivétési mód abból, hogy az egyenlő összegben megállapított párbéért egyformán szedték be, a legszegényebb napszámostól úgy, mint akár a megyei virilistától. Alapszabályokkal a hitközség egyáltalán nem bírt. Szóval egy kis március előtti állapot in optima forma. A Grósz György plébános elnöklésével, teljes rendben lefolyt érdekes gyűlés majdnem egyhangulag elfogadta a Kaufmann István által kidolgozott és előadott alapszabálytervezetet és kimondta, hogy ezentul egy csekély általános párbér meg-hagyása mellett a hitközségi járulékok adóforint utáni percentszázalék lesznek kivétel. Teljes elismerés illeti főképpen a hitközség vagyonosabb tagjait, kik csekély kivétellel, dícséretre méltó készséggel magukra vállalták a reájok váró nagyobb megterhelést, abban a tudatban, hogy ezáltal is szegényebborsu polgártársaikon segítenek és hogy az, a mi a „régijó időkben” is már igazságtalan volt, a mai súlyos viszonyok között kétszeresen az.

— **Magyar nyelv terjesztése Gyertyámonon.** A gyertyámonosi magyar nyelvterjesztő-egyesület március 14-én este másodszor tartott felolvasást a nagyvendéglő tágas helyiségében. Ezuttal a hazafiság oltárán áldozott s a szabadság, egyenlőség és testvériség ébredését ünnepelte oly lelkesen, oly válogatott műsorral, mely dícsőségére szolgált volna a legtisztább magyar városnak is. Látni ezt a népet ilyen alkalommal, be kell látni mindenkinek, hogy kellően irányítva minden jóra vezethető az, mert nem zárja el szívét a hazafias eszmék befogadása előtt. Egymással szinte versenyezve sietnek a hazafias ünnepekre s arcuk pirja s szemükben az öröm tüze mutatja legjobban, hogy átérzik mélyen a mondottakat. Eme második előadásra a tágas terem már-már szűknek bizonyult, mert résztvettek azon nemcsak azok, kik tagjai a nyelvterjesztő egyesületnek, hanem igen nagy számban olyanok is, kik csak németül tudnak ugyan, de mindamellett tudni, érteni akarják, mik azok a nagy eszmék, melyek március 15-éhez fűződnek. A program első pontja a Hymnusz volt, melyet a gazdák és ifjak énekeltek szép összhangban és lelkesen. Azután dr. Lippay György szegedi állami főgymnáziumi tanár mondott nagyhatású ünnepi beszédet. A nap jelentőségét ezenkívül Knopf Jakab, az egyesület titkára németül is megmagyarázza azoknak, kik csak németül tudnak, de az ünnepről elmaradni mégsem akartak. A közönség mindkét beszédet élénk figyelemmel kísérte és hosszas éljenzésben adott kifejezést hangulatának. Kedves dolog következett ezután, előálltak Furier Ferenc, Kihm Mátyás, Kuhn János, Mehler Péter, Weber Mátyás földműves német ifjak és megindító érzéssel szavaltak magyar költeményeket. Lehetetlen nem felbuzdulni a magyar hazafiságnak az emberben, mikor ezáltal a németajku, munkában edzett fiktől hallja a Szózatot, a Nemzeti dalt, dícsénetek stb. oly hévvel előadni, mely született magyarnak is dícséretére válnék. Mindezek befejezése a Kossuth-nóta volt, amelyet szinte nem várt tökéletességgel adtak elő és amelynek hangjai mellett szétoszott a hallgatóság. Bizonyos, hogy a gyertyámonosiak még sokáig állanak eme lelkesült hangulat hatása alatt, amely szívüket hazafias érzésekre s a magyar haza termékeny szeretetére vonzza. Mindeme szép eredményekért elsősorban Röser Ádám elnököt, Knopf Jakab titkárát illeti a dícséret, mint akik legelőbbet faradoznak a hazafias munkában, de elismeréssel kell adózni Balmner János gyertyámonosi tanítónak is, aki a költeményeket és az éneket betanította.

— **Nyilvános köszönet.** A Nagybecskerek-i lakár- és előlegegyelet a nagybecskerek-i jótékony nőegylet céljaira 40 korona adományt küldött át, mely adományért hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

— **Haláloszok.** Dr. Hegedüs Pálné szül. kemecsei Hajdu Szuzsanna 64 éves korában Debrecenben meghalt. A boldogultban Faur Kornél államépítészeti főnök felesége nagynénjét gyászolja. — Öv Fany Miklósné szül. Bártfay Katalin 70 éves korában Nagyikindán meghalt. Az elhunytban dr. Kikinday Győző kir. közjegyző felesége nagyanyját gyászolja.

— **Elutasított kérések.** A képezhető hülyék és gyengeelméjűk országos m. kir. nevelő- és tanintézete gyűjtőívet küldött Nagybecskerek városának, hogy a város az intézetet pénzügyi támogatással támogassa. A városi tanács a tegnapi ülésben alap hiányában kénytelen volt a kérést visszautasítani. — Ugyancsak alap hiányában

visszautasította a tanács a szászsebesi egyházközség kérését is, amely egy evangélikus templom és paplak felépítésére kért a várostól anyagi támogatást.

— **Választás Soultouron.** Soultouron, mint lapunknak írják, f. hó 11-én Fóris József főszolgabíró elnöklete alatt választás volt, amelyen Laub Antal pénztárossá, Grosz Józsefet pedig 1-ső esküdtté választották meg.

— **Rendőrök a gazdasági munkás-pénztárban.** Grabác községe, mint lapunknak jelentik, a községi rendőröket beírta az országos gazdasági munkássegítő pénztárba.

— **Az időről.** A Meteor az időről újabban a következőket jelenti: Jelzéseknek megfelelőleg változatosabbá vált az elmúlt héten az időjárás, hozott csapadékot, hűvösebb időjárást, sőt a 13-iki csomópont hatása alatt gyenge fagyot is és esőt. Nálunk a csapadék mennyisége eleinte csekély, másfelé azonban erősebb, sőt több helyen havat is hozott e hét. A jövő héten a változások még inkább növekednek, hol a hűvös és enyhült napok egymást váltják fel, mi a csapadék képződésére is kedvezőbb leend, mint az elmúlt hét, ahol a téli Hold felhőnémesztő képessége felette akadályozta a csapadék nagyobb mérvű képződését. Csak a 13-iki csomóponttal tört ez meg és esőt hozott. A 15-18-iki csomópontok melegebb jellegűek, a többiek inkább hűvösek, amely jellegek az esőképződések alkotó elemei. A csapadék képződése különben mindinkább erősül e hónap hátralevő részében s várunk lehet, hogy az eddigi szárazabb időszaknak reaktív jellege következik be és mely már most kezdődött és ez aztán még hosszabbnak ígérkezik, amúli is inkább, mivel a 21. és 24-iki csomópontok alapjellege hideg, de 21-ikével a 13 napos időszak is véget ér és ha a foltok nem mentek tönkre, úgy akkor újra láthatjuk őket, ami ismét meleg keresztezéssel befolyásolja a bolygók állásából kifolyólag lehűlt légkörünket, ami így csak növeli annak csapadékképződési hajlamát vagy más szóval, növeli az esőzést még a 24-iki csomópont körül is. Március hónapunk következő fele tehát nem ígérkezik kellemesnek, inkább hasznos lesz a gazdáknak nézve csapadékos mivoltával, ahol azonban a hűvös, sőt hideg időtől is még tartanunk lehet, különösen e hó 22-24-ike táján. Helyre csak a 29-iki csomópont hozhatja az időt, bár ezt követően még mindig változatos jelleg mutatkozik, amit azonban a 29-iki erős hatása elnyomhat. A hátralevő változati csomópontok 15., 18., 21., 22., 24., 26., 29. és 31-re esnek, erősek a 18., 24. és 29-ikiek lesznek.

— **Agyonlítotték az ablakon keresztül.** Vakmerő gyilkosság tartja izgatottságban Szilas község lakosságát. Az áldozat Bratu (Tisku) Mojsze 68 éves jómódu gazda, kit vasárnap este ismeretlen tettes az ablakon keresztül agyonlított. A golyó a szerencsétlen agastyánnak jobb halántékába furódott és rögtön halált okozott. Bratu nemrégiben újra megnősült és fiatal, 24 éves felesége egyike a község legszebb asszonyainak. A házastársak nem éltek békében egymással, mert az öreg folyton féltékenységgel gyötörte fiatal feleségét. Mindazonáltal egész vagyonát, mely meghaladja az 50.000 koronát, közjegyzői okirattal elhalálozása esetén nejeire hagyta. Sok mindent rebesgetnek a faluban és többeket gyarusítanak a gyilkosság elkövetésével, de a vizsgálat eddig még nem vezetett biztos nyomra. A vizsgálat folyik.

— **Razzia.** A rendőrség az éjjel nagy razziaát tartott, mely alkalommal Reiner Anna, Luffi Ágnes és Kovács Giza nevű csavargó leányokat, továbbá egy Fizesán John nevű közveszélyes csavargót elfogott. Az elfogott csavargók ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Tolvaj kéregető.** Említettük már, hogy egy ismeretlen házalo a napokban betért Szabó Ferenc apátplébános lakásába, ahol alamizsnát kért s a kapott alamizsnát aztán azzal halálta meg, hogy az előszobából két darab értékes szőnyeget ellopott s a lopott holmival odább állott. A rendőrség nyomban megindította a nyomozást és sikerült is a tolvajt egy Schönfeld Simon nevű foglalkozás nélküli csavargó személyében elfogni. A vizsgálat során kitűnt, hogy Schönfeldnek a napokban már volt baja a bírósággal, a mennyiben ugyancsak lopásért 14 napi elzárásra ítélték. A veszedelmes kéregetőt lecsukták.

— **Vesztett macska.** Szt. Huberten a napokban egy veszett macska megmarta Teibisz ottani kereskedőnek 13 éves inasát. Az inas azonnal a budapesti Pasteur-fele intézetbe szállították, a kutyákra és macskákra pedig 40 napi záratot rendeltek el.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányreppanag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelek és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobb és árai igen olcsók.

Irodalom és művészet.

* **Deák Péter színtársulata Fehértemplomban.** Fehértemplomból írják: Március 7-én kezdette meg Deák Péter igazgató előadásait Fehértemplomban. Azóta színré kerültek: A svihakok, New-York szépe, Goldstein Számi, Kuruc Feja Dávid, Model, Pillangó kisasszony, Almafa, Katalin, Lotti ezredesei, Csillag fia, Petőfi élete és halála, 1848. A hadak útja, A cigány, A színügyi bizottság sajnálja, hogy a délvidéki szövetkezetből Fehértemplom kiesett; mert napjainkban már örömmel tapasztalható a 8 év óta tartó magyar színészet jótékony hatása. Lassankint ugyanis idegen ajku (német, román, szerb) testvéreink is kezdik a magyar előadásokat látogatni. S most, a mikor erősödni kezdettünk, Fehértemplomot cserben hagyták. Kívánatos volna, hogy a vezető férfiak valami módot találjanak a kisebb városok színtügyének további fejlesztésére is.

* **A kis emberek szószólója.** Ezt a nevet egy fővárosi lap sem érdemli meg olyan mértékben, mint a Magyar Világ, amely decemberben indult meg Benedek Elek szerkesztésében és amely főmunkáinak rövid ideje alatt szinte páratlan sikert ért el. A Magyar Világot bátor szókimondás, lelkes hazafiai érzés, törhetlen szabadelvűség jellemzi. A Magyar Világ minden politikai párttól függetlenül küzd a nemzet jogaiért, igazsáért és különös figyelemmel foglalkozik a nemzet zömét és igazi erejét képező kis emberek: az iparosok, kisgazdák, tanítók, tisztviselők érdekeivel. A Magyar Világ, melynek minden rovata, minden közleménye magas színvonalon áll, mert ezt a lapot a magyar hírlapírásnak kiváló munkásai írják (köztük Balogh Pál, Endrődi Sándor, Jancsó Benedek, Szaboleska Mihály, Gaál Mózes, Földes Géza, Vértessy Gyula, Lőrinczy György, Jakab Ödön, Szeredai Leó, Papp Ferenc, Lengyel Laura, Palásthy Marcell, Somogyi Endre, Szalay Károly, Nagy László, Száva János, stb.) a szó szoros értelmében a családok lapja. A mellett, hogy értesülési gyorsak, megbízhatóak és a közleményei érdekesek, gondosan ügyel rá, még a hirdetések szövegében is, hogy minden családapa nyugodtan adhassa serdülő gyermekei kezébe ezt a lapot. Tárcaí, regényei igazi irodalmi becsű munkák. Ennyi előnye mellett a Magyar Világ, mely a fővárosban már esti 5 órakor megjelenik, úgy hogy másnap reggelre már az ország legtávolabbi vidéken is ott van friss híreivel, mégis a legolcsóbb napilap, mert ugyszólván csak félannyiba kerül, mint a többi fővárosi újság. A Magyar Világ előfizetési ára ugyanis egész évre csak 8 forint, féltre 4 forint, negyedévre 2 forint, egy hónapra 70 krajczár. A Magyar Világ kiadóhivatala (Budapest, VI., Váci-körút 23.) készséggel küld mutatvány-számot minden érdeklődőnek. Különösen figyelem-teljük az iparosokat, hogy a Magyar Világ, mely az országos iparpártoló szövetség hivatalos lapja, állandóan közli az ipari munkákra való szállítási pályázatokat.

Közgazdaság.

Közgyűlések.

Március 19. A Fényi takarékos és előleg-szövetkezet fel-számolás alatt közgyűlése.
Március 25. A „Csöszteleki hitelszövetkezet” közgyűlése.
Március 25. A „Torontál-szécsényi községi hitelszövetkezet” közgyűlése.
Március 29. A „Magyar-íttebeli tejszövetkezet” közgyűlése
Március 29. A „Zichfalvai hitelszövetkezet” közgyűlése.
Március 29. A „Felsőtorontáli ármentesítő és belvízszabályozó társulat” közgyűlése Nagyikindán.

A mélyen gyökerező növények jelentősége.

A különböző növények tudvalevőleg nem egyforma mélyen bocsátják gyökereiket a talajba s az intelligens gazdának ezt a körülményt is figyelemre kell méltatnia, mert a termés nagyságára az is befolyással van és pedig lényeges befolyással, hogy a különböző mélyen gyökerező növények minő sorrendben követik egymást a vetés-váltásban. Bebizonyította Maercker s ezelőtt Schultsz-Supitz, hogy sokkal nagyobb terméseket remélhetünk, ha a talaj, melyen gyökerező növények álltak, meglaizitott.

Nyilvánvaló, hogy a termés nagysága elsősorban attól függ, hogy a növények a talaj tápláló anyagát lehetőleg jól kihasználják. Repcének, lóherének, lucernának s egyéb mély gyökérzetű növénynek művelése által a talajt, a mélyen behatoló növények meglaizítják s a mélybe vezető csatornácskák lehetővé teszik, hogy a később vetett növények gyökérzete a csatornácskákba behatoljon s hogy főleg a nehéz vályog és agyagtalajban bővebb levő tápanyagot felvegyék.

Kísérletileg ki van mutatva, hogy a gabona és burgonya gyökerei sokkal mélyebben hatolnak a talajba, ha előttük, vagy velük egyidejűleg mélyen gyökerező növények műveltek rajta. Ily viszonyok között néha csodálatos eredmények érhetők el. Így pl. Maercker Sanchstádban egy hektár terület-ről aszályos évben több mint 20 mm. zabot aratott, míg mélyen gyökerező növény nélkül a termés alig rugott 15 mm-ra.

Különösen száraz esztendőben van a mélyen gyökerező növényeknek nagy jelentősége, mert azon gyökerek, amelyek mélyen hatolnak a talajba, ott még aszályos időben is találhatnak nedvességet, melyből táplálkozhatnak, míg tulnedves években a gyökerek elrohadása után visszamaradó csatornák a fölösleges nedvességet elvezetik mélyebb rétegekbe.

A mélyen gyökerező növények hasznának illusztrálásul szolgál Schulz-Lupitz-nak kísérlete is, ki egy hektár területen szuperfoszfát trágyázás után burgonyát termelt s nyert 70 mm. burgonyát. E talaj tömört volt s előveteménye nem volt mélyen gyökerező. A mellette levő ugyanolyan ugyanugy trágyázott területet, melyben előzőleg lóhera volt, ugyancsak burgonyát termelt s nyert 120 mm.-at, tehát 50 mm.-val volt nagyobb a termés a mélyen gyökerező növény javára.

De számos más kísérlet hasonló eredményre is bizonyítja, hogy a mélyen gyökerező növények természetfokozólag hatnak, miért is önmagunk ellen véténénk, ha a vetésforgóban lóherének, lucernának, repcének vagy más mélyen gyökerező növénynek nem adnánk helyet.

TÖRVÉNYSZÉK

§ **Váltóhamisító napszám.** A nagybecskereki királyi törvényszék Illiczky Mihály törvényszéki bíró elnöklésével tegnap tárgyalta Gójkov Péra szerbpárdányi illetőségű napszám bűnügyét, akit a kir. ügyész magánokirat hamisítással vádolt, mert Szerb-Itteben, 1902. évi június hó 15-én egy 115 koronáról kiállított váltón Jova Todorov név aláírását hamisította s az ily módon hamisított váltót a bels-z-testvérek szerb-íttebei cégnél leszámítottatta. A vádolt, aki a váltón mint elfogadó szerepel, a tárgyalás folyamán beismerte, hogy a váltóra Todorov nevével mint kibocsátót írta alá, annélkül, hogy Todorovtól erre felhatalmazást nyert volna. Ennek alapján a törvényszék Gójkov Pérá 6 havi börtönrre ítélte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, Gójkov ellenben felebbezett.

§ **Aki maga bíraskodik.** Kneszedics Milán bókai cselédember a múlt hónapban ellopott gazdájától egy ötven koronás bankót és mintegy felmázsa buzát. A csendőrök csakhamar elfogták a tolvaj cselédet, ki azzal állott elő, hogy ő csak saját magát elcséltette ki a lopással, mert gazdája hosszabb idő óta nem fizet neki. Ő nem akart pörösködni béréért s így biztosította bérét. Kneszedics az önbíraskodásért a bíróság elé került s a nagybecskereki törvényszék most cselekedeteért hat havi börtönrre, három évi hivatalvesztésre, továbbá a kár és a költségek megtérítésére ítélte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a vádolt felebbezett.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 18-án.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, március 18.

A képviselőház mai ülésén folytatta az újonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Napirend előtt Gáll Sándor szóla föl a rendőrségnek az ellen az eljárása ellen, amit a Magyar színházzal szemben követett.

Hasonlóképen támadja a rendőrséget Lengyel Zoltán s a miniszterelnököt akarja felelősségre vonni.

Szél Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy ő csak a lapokból értesült a dologról. Bevárja a további jelentéseket s aztán majd intézkedik. A ruhákat különben is visszaadták már a színháznak. (Helyeslés.)

Azután áttértek a napirendre, a melynek során Endrey Gyula beszél a javaslat ellen.

Végül interpellációk következtek.

A király elutazása.

Budapest, március 18. (A „Torontál” ered. táv.) A király holnap este fél 8 órakor visszautazik Bécsbe. Délelőtt adja az utolsó általános kihallgatást, az elutazás előtt este hat órakor pedig udvari ebéd lesz.

Tóth Lőrinc a ravatalon.

Budapest, március 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tóth Lőrinc, az elhunyt kiváló író holttestét tegnap éjszaka átszállították az Akadémia előcsarnokába s itt helyezték ravatalra. Temetése holnap dél-

után fél 4 órakor lesz, ugyancsak az Akadémiából.

A kiegyezés az osztrák parlamentben.

Budapest, március 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, a birodalmi tanács elé terjesztett kiegyezési javaslatok ellen obstrukció készül. Eddig közel száz szónok jegyezte föl magát szólasra, de számuk még szaporodni fog.

A katonai javaslatok ellen.

Budapest, március 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma Debrecenből háromszáz tagu küldöttség érkezett a fővárosba s zászlósan végig vonult az utcákon a parlamenthez, ahol Thaly Kálmán átadta Apponyi Albert gróf házelnöknek a küldöttség feliratát a katonai javaslatok ellen.

A beteg német királyfi.

Budapest, március 18. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Kairóból jelentik, a beteg Eitel Frigyes porosz herceg állapota már jobbra fordult s további veszedelemről nem kell tartani.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1903. március 18.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilos	50 kilogr. ára		kilos	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	76	7.90	8.—	8.15	8.30	
Pestvidéki új	76	7.80	7.90	8.10	8.25	
Bánsági új	76	7.70	7.80	8.00	8.10	
Bácskai új	76	7.80	8.—	8.00	8.10	
Rozs	uj	elsőrendű	70—72	6.50	6.70	
		másodrendű	—	6.40	6.50	
Árpa		takarmány	63—67	5.80	6.—	
		égetni való	62—64	5.60	5.70	
		sörfőzésre való	64—66	6.—	6.—	
Zab		—	39—46	6.20	6.35	
Tengeri ó	bánsági	—	—	5.45	5.65	
	másnemű	—	—	6.—	6.—	

Határidő-üzlet.

Budapest, március 18. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	7.49—7.50
Buza májusra	7.39—7.40
Buza októberre	7.41—7.42
Rozs áprilisra	6.68—6.69
Tengeri (májusra)	6.11—6.12
Tengeri (júliusra)	6.19—6.20
Zab (áprilisra)	6.03—6.04

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1902. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 34 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegebről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagyikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szegebről—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 54 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 28 p.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy
butorraktáramat, kárpitos műhelyemet és a tetőkezelési-vállalatot
a Dujakovics-féle házba (a Korona-szállodával szemben) áthelyeztem.

Együttal felhívom becses figyelmet hírneves festőművészek által
készített és nálam raktáron lévő s ajándéknak igen célszerű

olajfestményü tájképekre.

Fényképek után életnagyságu festmények is elvállaltatnak.

Tisztelettel

Keks Henrik.

15-27.22

butorkereskedő, Nagybecskerekén.

Mokrin község előjáróságától.

1590/1903. szám.

248-3.1

Árverési hirdetmény.

Mokrin község tulajdonát képező
itteni nagyvendéglő ez évi április hó 2-án
delelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános
árverés után a legtöbbet ígérőnek három,
esetleg hat évre bérbe fog adatni.

A haszonbéri feltételek ezen község
jegyzőjénél megtekinthetők.

Kelt Mokrinban, 1903. évi március
hó 14-én.

Az előjáróság.

421. tkvi sz. 1903.

246-1.1

Árverési hirdetmény kivonata.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi
hatóság az előterjesztett kérelem folytán
Gansl Samu németécskai lakos javára 180
korona tőke, 60 kor. 20 fillér már meg-
állapított 15 kor. 75 fillér jelenlegi s a
még felmerülő költségek kielégítése
végett az 1881: 60. t.-c. 144 §-a alapján
és 146. s 156. §-a értelmében Milosev
Jóca csentai lakos elien az ezen kir. járás-
bíró területén Csenta község határában
fekvő és a csentai 1517. számú tkvben
foglalt:

I. dülő 116. hrsz. 4 hold szántónak
a Milosev Jóca nevében álló 1/3 részére
524 korona;

II. dülő 116. hrsz. 4 hold szántónak
az 1/3 részére 526 korona;

IV. dülő 116. hrsz. 500 □-öl kaszáló
egészben 369 korona;

V. dülő 116. hrsz. 1 hold 300 □-öl
kaszálóra 93 korona;

85. hrsz. 1 hold 1300 □-öl kaszálóra
147 korona becsárban az árverést elrendel-
s azt, valamint a megállapított feltételeket
ezenel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Csenta község-
házában 1903. évi április hó 21. napjának
d. e. 9 órájkor fog megtartatni a követ-
kező egy a tkvi hivatalban, mint Csenta
községben kifüggesztett s megtekinthető
feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok
a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át készpénz-
ben vagy óvadékképes értékpapirokban
a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő
részletben és pedig az elsőt az árverés
jogerőre emelkedésétől számított 15 nap
alatt, a másodikat ugyanazon naptól szá-
mitott 30 nap alatt s a harmadikat szintén
azon naptól számított 55 nap alatt minden
egyes vételári részlet után az árverés nap-
jától számított 5% kamatokkal együtt
az antalfalvai kir. adóhivatalnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog
beszámíttatni.

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíró mint
tkvi hatóságnál, 1903. évi január hó
28-án.

Tóth,
kir. járásbíró.

44.929/C. III. 1903. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Mérsékelt áru közvetlen menetjegyek Fiume és Bécs között Budapesten át.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától
vevő értesítés szerint Fiuméből Bécsbe Buda-
pesten át és viszont igen mérsékelt áru I. és II.
osztályu gyorsvonatu és III. osztályu közvetlen
jegyek adatnak ki a következő árokon:

I. osztály 41.20 korona,
II. " 27.20 "
III. " 13.30 "

Ugyancsak mérsékelt árokon Bécsből Károly-
városra és Zágrábra és viszont is adatnak ki
közvetlen menetjegyek.

A menetjegyek 8 napi érvénytartamán belül
az utazás egy magyar, mint osztrák területen
valamint Budapesten az állomásfőnök láttamozása
mellett egyszer megszakítható.

Továbbá Raguzából, Spalatóból és a dalmát
partvidék állomásairól egy Budapestre, mint Bécsbe
és viszont szintén adatnak ki közvetlen menet-
jegyek, melyekkel a hajóvonalon való utazáshoz
Fiuméig, illetve Fiuméből a Magyar-Horvát tengeri
gőzhajózási részvénytársaság kényelmesen beren-
dezett termes gőzhajói állanak rendelkezésre.

Bővebb felvilágosítás nyerhető Budapesten a
magy. kir. államvasutak központi menetjegyi-irodájá-
ban (IV. Vigadó-tér 1.) továbbá a MÁV. városi
menetjegyi-irodájában (Grand Hotel Kärtnering),
Cook Tamás és fia, Nagel és Wortmann, Schenker
és társa cég utazó irodáiban Bécsben, Stangen
Károly utazó irodájában Berlinben, Nagel és
Wortmann cégnél Abbáziában és Antonio de Paoli
utazó-irodájában Velencében.

Budapest, 1903. március hó.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Van szerencsém a n. é. közönség b.
tudomására hozni, hogy mindeféle a

szobafestői

szakmába vágó festészetet az egyszerű-
től a legdisztesebbig, valamint művészies
kivitelű festészetet is (szabadkézi festészet)
elvállalok.

Tudakozódní lehet Deutsch Márton cég-
nél Tomaseváci-utca, valamint lakásomon.

Teljes tisztelettel

Hajduska Lajos,

szobafestő.

Nagybecskerek,

Temesvári-utca, a Bolesny-féle házban.
174-6.3

6517/I. sz. 1903.

M. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége
nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Mária-Radna
állomáson létesítendő emeletes váltó-állító bódé-
val kapcsolatos munkákra.

A tervek, a költség-számítások, az ajánlati
minta, a pályázati feltételek, valamint az 1887-
ben kiadott általános és részletes feltétfüzetek
és az „Épületek leírása” Aradon a m. kir.
államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási
osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1903. évi április
hó 4-én déli 12 óráig kell benyújtani aulított
üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat
mellékleteit ivenkint 30 filléres belyéggel ellátva,
lepecsételve és a következő felirattal kell be-
nyújtani:

„Ajánlat a mária-radnai váltó-állító torony
és váltó-állító bódé építési munkáira”

Ajánlatok csakis az összes munkákra nyujt-
hatók be.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon,
vagyis 1903. évi április hó 3-án déli 12 óráig
a pályázóknak 500, azaz ötszáz korona, bánat-
pénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzlet-
vezetőségének gyűjtőpénztáránaál akár készpénzben,
akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban
letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz
nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam
szerint számíttatnak, de névértéken felül számi-
tásba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett
írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alap-
jául. Távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem
vétetnek. Postá után beküldött ajánlatok és bánat-
pénzek térítvevénynyel adandók fel. Az ajánlatok
feletti döntés határideje a pályázati határidőtől
számított két hétben állapítatik meg, a bánat-
pénzek visszaadása pedig a döntéstől számított
8 napon belül eszközöltetik.

Aradon, 1903. évi március hó 13-án.

(3-1)

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

26592/C. III. 1903.

M. kir. államvasutak.

A legolcsóbb utazás Olaszországba és Dél-Franciaországba.

Budapest—Dombóvár—Fiumén át vezet a
m. kir. államvasutak közvetlen gyorsvonatai-
nak és a magyar-horvát tengeri gőzhajózási
részvénytársaság Fiume és Ancona, illetve
Velence között közlekedő gőzhajójának igénybe-
vételével.

A hajójáratok menetrendje visszavonásig
a következő:

Indulás Fiuméből Velencébe minden
kedden és szombaton este 8 óra 30 per-
kor, Fiuméből Anconába minden hétfőn
reggel 8 órakor és minden csütörtökön este
8 óra 30 perkor. A hajójárat időtartama egész-
ben 10 óra.

A gőzhajók közvetlen csatlakozásban álla-
nak a budapest—fiumei gyorsvonatokkal, vala-
mint Velencében és Anconában a Róma, Nápoly,
Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló,
illetve onnan érkező olasz vasúti vonatokkal.

Az alábbiakban közlünk néhány, f. évi január
hó 1-től érvényes menetdíjat, melyekben a hajó-
á kelési illetékek már befoglaltatnak:

Budapest—Nápoly, Anconán át I. oszt. 106.85.

II. oszt. 77.05, III. oszt. 43.60 frank;

Budapest—Nizza, Velencén át I. oszt. 119.00.

II. oszt. 85.45 frank;

Budapest—Róma, Anconán át I. oszt. 80.05.

II. oszt. 58.25, III. oszt. 32.60 frank.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál egy szó-
ban, mint írásban a m. kir. államvasutak buda-
pesti központi menetjegyi-irodája (IV. Vigadó-tér
1. sz.).

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés feles-
leges, a dohányzó egy-
szer veszi és többé
mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

13-x.22

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskerekén.